

РЕШЕНИЕ

№ 12266

гр. София, 11.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 54 СЪСТАВ, в публично заседание на пети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ДЕСИСЛАВА СТ. ВЛАЙКОВА**

при участието на секретаря **ИСКРА Д. КУРТЕВА**
като разглежда докладваното от **ДЕСИСЛАВА СТ. ВЛАЙКОВА** Гражданско дело № 20211110173492 по описа за 2021 година

Предявени са по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК искове с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ във вр. с чл. 49, ал. 1 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за признаване за установено, че в патримониума на ЗК „Лев инс“ АД съществуват следните вземания от Столична община: за сумата от **524.80 лева**, представляваща регресно суброгационно вземане за заплатено застрахователно обезщетение по застраховка „Каско“ за вредите по лек автомобил „БМВ 123“ с рег. № СВ 6242 ВК вследствие на ПТП от 29.06.2017г., настъпило на общински път в гр. София, на бул. „Околовръстен път“, в т. ч. сумата от 10.00 лева, представляваща разноски за определяне на обезщетението, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 17.09.2020г. до окончателно изплащане на задължението, както и за сумата от **146.65 лева**, представляваща обезщетение за забава за периода от 11.12.2017г. до 11.09.2020г., за които парични притезания по ч. гр. дело № 44806/2020г. по описа на СРС, 54 състав, е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК.

Ищецът твърди, че на 29.06.2017г. в гр. София, на бул. „Околовръстен път“ застрахованият при него по силата на договор за имуществено застраховане „Каско“ на МПС и управляван от Г. Р. Т. лек автомобил „БМВ 123“ с рег. № СВ 6242 ВК попаднал в небезопасно и несигнализирано препятствие на пътното платно, за което счита, че отговорност носи ответникът, който следвало да стопанисва и поддържа процесния пътен участък като част от общинската пътна мрежа. В резултат от инцидента на МПС били причинени увреждания на стойност 514.80 лева, която сума ищецът изплатил в полза на правоимащото лице с платежно нареждане от 19.10.2017г., като извършил и разноски за определяне на обезщетението в размер на 10.00 лева. При тези съображения в настоящото производство претендира процесното регресно вземане, ведно със законната лихва върху него, обезщетение за забава, както и разноски.

В законоустановения едномесечен срок е постъпил отговор на исковата молба по чл. 131 ГПК, с който ответникът оспорва иска, поддържайки, че от представените доказателства не се установява наличие на валидно застрахователно правоотношение по договор за застраховка „Каско“, тъй като представената с исковата молба полица не носи подпис за застрахован, а и доколкото по делото не са представени приложимите общи условия на ищеца. Евентуално, счита за недоказано процесното събитие да е покрит риск по договора за

застраховка. Оспорва механизма на ПТП, считайки, че процесните увреждания не биха могли да настъпят по описания в уведомлението за щета начин, поради което оспорва доказателствената стойност на уведомлението, както и на представения протокол за ПТП. Счита за недоказано и наличието на причинна връзка между соченото от ищеца препятствие на пътното платно и противоправно поведение на ответника, респ. на негови служители. Оспорва размера на изплатеното застрахователно обезщетение, определяйки го за завишен. В условията на евентуалност спрямо доводите, обосноваващи изключване на отговорността му, навежда възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от водача на МПС, който не съобразил поведението си, в частност избраната от него скорост на движение, с пътната обстановка. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните, приобщените по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, при спазване на разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и от правна страна:

Основателността на суброгационния иск с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ във вр. с чл. 49, ал. 1 ЗЗД, респ. ангажирането на гаранционно- обезпечителната отговорност на ответника се обуславя от доказване на следните материални предпоставки (юридически факти): 1/ наличие на валидно и действащо към датата на ПТП застрахователно правоотношение по имуществена застраховка „Каско“ с предмет увреденото имущество; 2/ настъпване в срока на действие на този договор на застрахователно събитие- ПТП, в причинна връзка с което да са причинени вреди на застрахования лек автомобил; 3/ виновно противоправно поведение (бездействие) на работници или служители на ответника, на които последният в качеството си на стопанин на пътя и задължен да го поддържа е възложил сигнализирането, обезопасяването и отстраняването на препятствия на пътя (на основание нормата на чл. 45, ал. 2 ЗЗД вината се предполага оборимо); 4/ пътният участък, на който е настъпил инцидентът, да е част от общинската пътна мрежа; 5/ изплащане на застрахователно обезщетение по имуществена застраховка „Каско“ в полза на правоимащите лица.

Съобразно разпоредбата на чл. 154 ГПК горепосочените предпоставки следва да бъдат установени от ищеца.

Процесуално задължение на ответника при доказване на горните факти е да докаже, че е изпълнил задължението си да поддържа изправен пътния участък, като вземе мерки за обезопасяване и сигнализиране на неравностите на пътя, както и конкретно поведение на водача на МПС при управлението му, допринесло за настъпване на пътния инцидент, в какъвто смисъл са съдържащите се в доклада по делото указания.

Настоящият съдебен състав намира, че въз основа на надлежно приобщената и неоспорена доказателствена съвкупност се установява, че към датата на процесния пътен инцидент между ищеца и собственика на увредения лек автомобил е съществувало облигационно правоотношение по договор за имуществено застраховане „Каско“, имащ за предмет именно този автомобил. Действително, представената по делото застрахователна полица не носи подпис на нито една от страните по нея, поради което следва да се приеме за недоказано спазването на изискуемата от закона писмена форма за нейната действителност. Доколкото, обаче, съгласно неоспореното заключение на съдебно- счетоводната експертиза, което, преценено по реда на чл. 202 ГПК, съдът намира за компетентно и добросъвестно изготвено, даващо пълни, точни и обосновани отговори на поставените задачи, застрахователната премия по тази полица е заплатена в полза на ищеца в пълен размер, и доколкото последният е приел плащането, образувал е преписка във връзка с подаденото до него уведомление за щета, определил е и е изплатил обезщетение по нея, което поведение следва да се тълкува като такова по зачитане на действието на изявленията по сделката по смисъла на нормата на чл. 293, ал. 3 ТЗ, следва да се приеме, че липсата на форма на сделката е преодоляна, поради което ищецът, а още по- малко трето за застрахователния

договор лице, не би могъл да се позовава на нищожността ѝ.

В тази връзка следва да бъдат съобразени и задължителните за правоприлагащите органи разяснения, съдържащи се в т. 2а от Тълкувателно решение № 1 от 07.03.2019 г. на ВКС по тълк. дело № 1/2018 г., ОСТК, според които липса на съгласие по смисъла на чл. 26, ал. 2, пр. 2 ЗЗД като основание за нищожност на застрахователния договор "Гражданска отговорност" на автомобилистите, не е налице в хипотезата на неположен подпис от някоя от страните, поради което и правните последици на този вид недействителност няма да настъпят. Наистина формалното отсъствие на подпис в застрахователната полица, като несъобразено с императивното изискване за форма на застрахователния договор за застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, установено с чл. 344, ал. 1 КЗ /респ. чл. 184, ал. 1 КЗ – отм. /, може да обективира и липсата на съгласие за неговото сключване, но характерът на този договор на абсолютна търговска сделка и разпоредбата на чл. 343, ал. 2 КЗ /респ. чл. 183, ал. 2 КЗ – отм. /, дават основание да се приеме, че в сочената хипотеза ще е приложимо правилото на чл. 293, ал. 4 ТЗ. Макар да се отнасят до действителността на застрахователния договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите при липсата на положен подпис от някоя от страните, посочените разяснения на ВКС следва да намерят приложение и в настоящия случай, доколкото договорът за имуществено застраховане „Каско“ по правната си същност представлява абсолютна търговска сделка, към която приложение намира посочената разпоредба от ТЗ. В този смисъл Решение № 23 от 7.01.2022 г. на СГС по в. гр. д. № 8401/2021 г., Решение № 628 от 25.03.2022 г. на СГС по в. гр. д. № 5934/2021 г.

Негоден да обоснове извод за липса на валидно възникнала договорна обвързаност по договор за застраховка „Каско“ е и доводът, че по делото не са представени приложимите към договора общи условия, доколкото същите уреждат единствено съдържанието на правоотношението, но сами по себе си не учредяват същото, а и по изложените вече съображения, касаещи поведението на ищеца, който, като е приел изпълнение по договора и като е изпълнил свое задължение по него, е демонстрирал зачитане на валидността и правното му действие.

Противно на поддържаното с отговора на исковата молба, описаното в последната застрахователно събитие следва да се приеме за покрит риск по процесната застраховка „Каско“, тъй като не съществува основание попадането в неравност на пътното платно да не бъде квалифицирано като пътнотранспортно произшествие по смисъла на дефинитивната разпоредба на § 6, т. 30 ДР ЗДвП, а настъпването на ПТП, от своя страна, закономерно и по дефиниция е покрит риск по имуществените застраховки „Каско“ на МПС.

Фактът на настъпване на процесния пътен инцидент, както и неговият механизъм се установяват от протокол за ПТП рег. № 7441 от 29.06.2017г., съставен от посетилия мястото на инцидента младши автоконтрольор от отдел „Пътна полиция“ в СДВР. Съгласно удостовереното в протокола ПТП е настъпило на 29.06.2017г., в гр. София, на бул. „Околовръстен път“, като движейки се по булеварда в посока от бул. „Климент Охридски“ към бул. „Симеоновско шосе“, до бензиностанция „Еко“, лек автомобил „БМВ 123“ с рег. № СВ 6242 ВК, попаднал върху шахта, като капакът ѝ се надигнал и причинил увреждания по автомобила.

Действително, в частта, касаеща механизма на ПТП, протоколът за ПТП няма обвързваща съда материална доказателствена сила, доколкото в тази част възпроизвежда изявления на участника в ПТП пред представителя на МВР, а не директно възприети от последния факти от обективната действителност. В останалата му част, обаче – относно място и време на инцидента, наличие на необезопасено и несигнализирано препятствие на пътното платно, както и на увреждания по процесния автомобил, протоколът се ползва с обвързваща съда материална доказателствена сила, доколкото отразява възприети от съставителя в качеството му на длъжностно лице в кръга на службата му обстоятелства,

които са от значение за установяване механизма на произшествието.

С оглед на изложеното отразеното в протокола за ПТП относно механизма на произшествието подлежи на изследване от съда в хода на съдебното дирене чрез събиране на всички допустими доказателства- в този смисъл са Решение № 85/28.05.2009 г. по т. д. № 768/2008 г., ВКС и Решение № 711/22.10.2008 г. по т. д. № 395/2008 г., ВКС.

В случая възпроизведеният в протокола механизъм на осъществяване на ПТП се потвърждава от адресираното до застрахователя уведомление за щета, в което водачът е заявил, че движейки се по „Околовръстен път“ в посока към „Симеоновско шосе“ на бензиностанция „Еко“ имало изваден капак на шахта, която не била обозначена, а при опит на водача да избегне капака, закачил последния с гумата на автомобила си и същият ударил вратата на МПС, както и от заключението на съдебно- автотехническата експертиза, което, преценено по реда на чл. 202 ГПК, съдът намира за компетентно и добросъвестно изготвено, даващо пълни, точни и обосновани отговори на поставените задачи. При експертното изследване вещото лице е достигнало до извод, че описаният в протокола механизъм на произшествието е възможен, правдоподобен, преценявайки констатациите в него от гледна точка на техническата им обоснованост.

Настъпилата в резултат от ПТП вреда по дясната врата на автомобила се установява както от отразеното в протокола за ПТП, така и от уведомлението за щета и от опис- заключение по щета, съставен от застрахователя, а причинната връзка между вредоносния резултат и инцидента се потвърждава от неоспореното и в тази му част заключение на съдебно- техническата експертиза.

Страните не спорят по обстоятелството с правно значение, че процесният пътен участък е част от общинската пътна мрежа.

Общинските пътища са публична общинска собственост - чл. 8, ал. 3 ЗП, и съгласно чл. 19, ал. 1, т. 2 ЗП тяхното управление се осъществява от кмета на общината, която на основание чл. 31 ЗП осъществява дейностите по изграждането, ремонта и поддържането на общинските пътища, същността на които дейности е изяснена и детайлизирана в дефинитивните разпоредби на т. 13 и т. 14 от §1 ДР на ЗП. А съгласно изричната разпоредба на чл. 167, ал. 1, изр. първо ЗДвП лицата, които стопанисват пътя, го поддържат в изправно състояние, сигнализируют незабавно препятствията по него и ги отстраняват във възможно най- кратък срок. Ответникът в качеството си на стопанин на пътя осъществява тези дейности чрез служителите си и чрез други лица, на които е възложил извършването им, поради което и на основание нормата на чл. 49 ЗЗД носи обективна гаранционно-обезпечителна отговорност за причинените от тези лица вреди при и по повод изпълнението на възложената им работа, вследствие на техни виновни действия или бездействия, като на основание разпоредбата на чл. 45, ал. 2 ГПК вината се предполага оборимо.

При тези фактически и правни съображения съдът намира, че установеното по делото наличие на неравност/препятствие на пътя, което въпреки вмененото им задължение за това не е било сигнализирано и обезопасено по начин, осигуряващ безпрепятственото и безаварийното ползване на пътния участък съобразно предназначението му, се дължи на противоправното и виновно поведение на служители на ответника, поради което последният е легитимиран да отговаря за обезщетяване на вредите от ПТП съобразно действителната им стойност, която в случаите на частична увреда, какъвто е настоящият, се съизмерява с възстановителната стойност на имуществото по смисъла на чл. 400, ал. 2 КЗ- цената за възстановяване на имуществото от същия вид, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка.

Неоснователен е доводът на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат от водача на увредения автомобил, доколкото не се установява соченото в отговора на исковата молба поведение на водача на МПС по управление на автомобила с несъобразена с пътните условия скорост, поради което съобразно правилата за разпределяне на доказателствената

тежест в процеса недоказаното обстоятелство следва да се приеме за неосъществило се.

От представеното по делото и неоспорено от ответника преводно нареждане от 19.10.2017г. се установява, че за обезщетяване на собственика на МПС за вредите във връзка с процесното ПТП ищецът е извършил плащане в размер на 514.80 лева.

Съгласно заключението на съдебно-автотехническата експертиза стойността, необходима за ремонта на лек автомобил „БМВ 123“, респ. за привеждането му във вида и състоянието отпреди инцидента, определена по средни пазарни цени към датата на ПТП, възлиза на сумата от 1083.80 лева. С оглед на това и при липсата на доводи срещу извършването и размера на разноските за определяне на обезщетението, т. нар. ликвидационни разноски, искът с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ във вр. с чл. 49, ал. 1 ЗЗД следва да бъде изцяло уважен.

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД ищецът следва пълно и главно да докаже съществуването на главен дълг, изпадането на длъжника по него в забава, както и размера на вредата, изразяваща се в пропуснатата полза от ползване на съответния паричен ресурс и съизмеряваща се със законната лихва за периода.

Задължението на делинквента, както и на субекта по чл. 49 ЗЗД, обезпечаващ отговорността на последния, към застрахователя по имуществената застраховка е задължение без срок за изпълнение, към което, с оглед регресния характер на вземането, не би могла да се приложи разпоредбата на чл. 84, ал. 3 ЗЗД. В случая моментът на извършеното плащане има значение само за възникване на регресното право, а длъжникът изпада в забава след покана- арг. от нормата на чл. 84, ал. 2 ЗЗД.

Между страните не се спори, а и се установява от представеното от ищеца и неоспорено от ответника писмо с изх. № L- 4053/07.12.2017г. и товарителница към него, че на 11.12.2017г. до ответника е достигнала адресираната до него от ищеца покана за доброволно плащане на възникналото регресно вземане, като не се доказва, а и твърди след тази дата и преди или в хода на исковия период да е извършено плащане, поради което следва да се приеме, че претеницията с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД е доказана по своето основание. Определен от съда по реда на чл. 162 ГПК, с помощта на електронен калкулатор, размерът на обезщетението за забава за процесния период върху неплатената и установена като дължима стойност на регресното вземане възлиза именно на претендираната сума, поради което и искът с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД подлежи на цялостно уважаване.

В съответствие със задължителните за правоприлагащите органи разяснения, съдържащи се в т. 12 на ТР № 4/18.06.2014 г. по тълк. дело № 4/2013 г., ОСГТК, ВКС, съдът следва да се произнесе по разпределението на отговорността за разноски в заповедното и исковото производство.

При този изход на спора разноски се следват единствено на ищеца, комуто на основание нормата на чл. 78, ал. 1 ГПК следва да бъде присъдена сумата от 75.00 лева, представляваща разноски за заповедното производство, в т. ч. заплатена държавна такса и юрисконсултско възнаграждение, както и сумата от 1115.00 лева, представляваща разноски за исковото производство, в т. ч. за държавна такса за разглеждане на иска, депозити за възнаграждения на вещите лица и на свидетеля, както и юрисконсултско възнаграждение, определено от съда на основание разпоредбата на чл. 78, ал. 8 ГПК във вр. с чл. 37 ЗПП във вр. с чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ в размер на 150.00 лева.

Сторените от ответника разноски следва да останат за негова сметка- така, както са извършени.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иски с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ във вр. с чл. 49, ал. 1 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, че в патримониума на ЗК „Лев инс“ АД, ЕИК 121130788, съществуват следните вземания от Столична община: за сумата от **524.80 лева**, представляваща регресно суброгационно вземане за заплатено застрахователно обезщетение по застраховка „Каско“ за вредите по лек автомобил „БМВ 123“ с рег. № СВ 6242 ВК вследствие на ПТП- попадане в необезопасено и несигнализирано препятствие на пътното платно, от 29.06.2017г., настъпило на общински път в гр. София, на бул. „Околовръстен път“, в т. ч. сумата от 10.00 лева, представляваща разноски за определяне на обезщетението, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 17.09.2020г. до окончателно изплащане на задължението, както и за сумата от **146.65 лева**, представляваща обезщетение за забава за периода от 11.12.2017г. до 11.09.2020г., за които парични притезания по ч. гр. дело № 44806/2020г. по описа на СРС, 54 състав, е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК.

ОСЪЖДА Столична община на основание чл. 78, ал. 1 ГПК да заплати на ЗК „Лев инс“ АД, ЕИК 121130788, сумата от **75.00 лева**, представляваща разноски за заповедното производство, както и сумата от **1115.00 лева**, представляваща разноски за исковото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____